

A beépített tűzjelző és tűzoltó berendezések használatbavételével kapcsolatos bejelentési eljárás lefolytatásának menete

1. Az eljárás menete

Bármely eljárást megelőzően vagy az eljárás során tartható a tervezőkkel, építetőkkel, kivitelezőkkel egyeztetés.

1.1. A tűzvédelmi hatóság a bejelentés beérkezését követően haladéktalanul megvizsgálja, hogy az megfelel-e

a) a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvényben, valamint a beépített tűzjelző, illetve tűzoltó berendezések létesítésének, használatbavételének és megszüntetésének engedélyezésére irányuló hatósági eljárás részletes szabályairól szóló 491/2017. (XII. 29.) Korm. rendeletben [a továbbiakban: 491/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet] foglalt alaki követelményeknek, valamint

b) a 491/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. mellékletében meghatározott tartalmi követelményeknek.

1.2. Ha a tűzvédelmi hatóság megállapítja, hogy a bejelentés megfelel a jogszabályokban foglalt követelményeknek és nem áll fenn visszautasítási ok, a bejelentés beérkezését követő 8 napon belül

a) hivatalos levél formájában tájékoztatja a bejelentőt a bejelentés tudomásulvételéről, és ezzel egyidejűleg

b) helyszíni ellenőrzést tart, melyről a bejelentőt az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályai szerint értesíti, továbbá szükség szerint intézkedik a berendezés kivitelezéséért felelős műszaki vezető, vagy az általa megbízott személy helyszíni ellenőrzésre történő idézésére.

1.2.1. A bejelentés tudomásulvételéről szóló tájékoztatónak tartalmaznia kell

a) a bejelentő felhívását a berendezés folyamatos üzemeltetésének szükségességére,

b) tűzoltó berendezés esetén az oltóanyag megnevezését,

c) tűzjelző berendezés és oltásvezérlő központtal létesülő tűzoltó berendezés esetén a tűzjelző központ és az oltásvezérlő központ típusát.

1.3. Ha a bejelentés nem felel meg a jogszabályi köteleményeknek, hiányos, de nem állnak fenn az 1.6. pontban meghatározott visszautasítási okok, a tűzvédelmi hatóság az Ákr. szerinti hiánypótlási felhívást ad ki azzal, hogy a bejelentő a hiányzó dokumentumok pótlására legkésőbb a helyszíni ellenőrzés megkezdésének időpontjáig intézkedjen.

1.4. A helyszíni ellenőrzést lehetőleg olyan időpontban – az épület, épületrész olyan készültségi fokának elérésekor – kell megtartani, amikor a tűzjelző/tűzoltó berendezés funkcióit, működését befolyásoló egyéb hatások is vizsgálhatóak (pl. az oltóanyag akadálytalan kiáramlását vagy a hő, füst érzékelését potenciálisan befolyásoló szerkezeteket, berendezéseket beépítették, elhelyezték; zajos környezetben telepített hangjelzők működését a

zajforrások működésével egyidejűleg indokolt vizsgálni). A vezérlések próbája során el kell kerülni a kárral járó próbát.

1.4.1. A helyszíni ellenőrzés során szűrőpróbaszerűen kell vizsgálni a tűzjelző/tűzoltó berendezés megfelelő kialakítását, össze kell vetni a megvalósult állapotot a létesítési engedély előírásaival, a létesítési és a megvalósulási terv tartalmával.

1.5. Az eljárás során vizsgálni kell a létesítési engedélyezési tervet, annak kikötéseit, a bejelentés mellékleteit, az egyeztetési emlékeztetőket; valamint – ha az épület létesítése is folyamatban van, akkor annak tervét, engedélyét, egyeztetési emlékeztetőit (a tűzjelző/tűzoltó berendezés létesítésére, működésére kiható részeket) a tűzjelző/tűzoltó berendezés megfelelő működését.

1.6. A tűzvédelmi hatóság a bejelentést az Ákr. szabályai szerint határozattal visszautasítja, ha

- a) ha a kivitelezés során a tervektől oly mértékben eltértek, ami a tűzbiztonságot kedvezőtlenül befolyásolja,
- b) a kivitelezésért felelős műszaki vezető, ennek hiányában a kivitelező, illetve az üzembe helyező mérnök nem rendelkezik megfelelő jogosultsággal vagy képesítéssel,
- c) az előírt oltóanyag-mennyiség nem biztosított,
- d) a berendezés állandó felügyelete nem biztosított,
- e) a riasztás megjelenítése nem biztosított a védett építményben, építményrészben tartózkodó személyek számára beazonosítható módon,
- f) a berendezés részegységeinek megfelelőségét, teljesítményét nem igazolták, vagy
- g) a kivitelezésért felelős műszaki vezető, ennek hiányában a kivitelező nyilatkozata, az üzembe helyező mérnök nyilatkozata vagy az üzembehelyezési jegyzőkönyv nem áll rendelkezésre.

1.6.1. A bejelentés visszautasításáról a bejelentés beérkezését követő 8 napon belül, vagy ha a visszautasításra okot adó körülmény a helyszíni ellenőrzés során vagy a hiánypótlási felhívásra benyújtott dokumentumok alapján jut a hatóság tudomására, a helyszíni ellenőrzéstől számított 7 napon belül rendelkezni kell.

1.7. Ha a tűzvédelmi hatóság eljárása során megállapítja, hogy a beépített tűzjelző/tűzoltó berendezés nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, de a hiányosság, szabálytalanság nem olyan mértékű, hogy az 1.6. pont szerinti visszautasítást vonná maga után, arányos határidő megadásával az Ákr. szerinti határozatban kötelezi a bejelentőt a feltárt hiányosságok kijavítására, a szükséges dokumentumok pótlására. (A határidő megállapítása során szempontként szerepelhet az épület esetleges használatba vétele, a gyakorolni kívánt tevékenység kezdésének időpontja, stb.).

1.7.1. A hiányosságok maradéktalan megszüntetését – szükség szerint helyszíni ellenőrzés keretében – vizsgálni kell. Amennyiben a tűzjelző/tűzoltó berendezés megfelelő kialakítása megtörtént és a dokumentumok hiánytalanul rendelkezésre állnak a hatóság a 1.2. pont a) alpontjában foglaltak szerint jár el.

2. A beépített tűzjelző és tűzoltó berendezés megfelelőségének szakmai vizsgálata

2.1. Tűzjelző berendezés vizsgálata

2.1.1. A szűrőpróbaszerű vizsgálat a tűzjelző központ tartalék áramforrásról való működése közben az alábbiakra terjed ki:

- a) jelzésadók (érzékelők, kézi jelzésadók) tűzjelzése (érzékelőfajtanként és zónánként legalább 1-1 db),
- b) rejtetten szerelt érzékelők másodkijelzőjének működése (legalább 1 db),
- c) hibajelzés (legalább 1 db. érzékelő eltávolításával, illetve – ha van rá mód – rövidzárlat szimulálásával),
- d) hibakorlátozás megvalósulása (hiba esetén a szükséges mértékű működőképesség megtartása),
- e) a központba beérkezett jelzések helyes, azonosítható megjelenítése a központon, illetve grafikus kijelzésnél (a tűz- vagy hibajelzéssel érintett jelzésadóknál),
- f) jelzésadók kiosztása, elhelyezése, jelölése (a tűz- vagy hibajelzéssel érintett jelzésadóknál),
- g) vezérlések működése, késleltetése, a jelzés helye és a vezérelt eszközök közötti összefüggés helyes megvalósulása (valamennyi vezérlési funkciót – funkcióként legalább 1-1 vezérelt eszköznél – le kell próbálni),
- h) riasztás megfelelése (hangjelzők hallhatósága, fényjelzők láthatósága, evakuációs hangosítás érthetősége),
- i) kábelezés megfelelése (rögzítés, átvezetések, tűzhatás elleni védelem).

2.1.2. A helyszíni ellenőrzés során vizsgálni kell a tűzoltósági ügyeletre vagy más átjelzést fogadó központba átjelzett tűzjelzés megfelelését, valamennyi átjelzés próbájával, a fogadó állomáson megjelenő jelzések helyességét, azonosíthatóságát, a kiegészítő információkat.

2.1.3. Vizsgálni kell ezen felül 1 db hibaátjelzést, a tűzjelző központ állandó felügyeletének biztosítottságát, a tűzjelző központ és a távkezelő/kijelző elhelyezését.

2.2. Sprinkler berendezés vizsgálata

2.2.1. A szűrőpróbaszerű vizsgálat a berendezés tartalék áramforrásról való működése közben az alábbiakra terjed ki:

- a) sprinklerfejek kiosztása (beleértve a rejtett terek védelmét, a szerkezetvédelmet, a homlokzati tűzterjedés elleni védelmet és az épített tűzszakaszhatár helyettesítését), a környezet oltóanyag kiáramlását nem korlátozó kialakítása,
- b) szivattyóműködés (ha van rá mód, szórófejen keresztüli vízelvezetéssel);
- c) sprinklervédelem kiterjedése és a védelemből kihagyott terek elválasztása a sprinklerezett terektől,
- d) víz- és elektromos energiaellátás biztosítottsága,
- e) átjelzések a tűzjelző központra (mindegyik fajta átjelzésből 1 db): tűzjelzésként megjelenő oltásaktiválódás (zónázott rendszer esetén legalább 2 zónából 1-1 db oltásjelzés), hibajelzések (elzárt szerelvények, fagyveszély és elárasztás a sprinklerközpontban, táphiba, szivattyúhiba, stb.),
- f) cső-, illetve kábelátvezetések tűzgátló tömítése,
- g) tápellátó kábelezés tűzhatás elleni védelme,
- h) csatlakozás helye, jelölése.

2.2.2. A 2.2.1. pontban felsoroltakon túl vizsgálni kell a sprinklerközpont kialakítását, elhelyezését, határoló szerkezeteit, megközelíthetőségét.

2.2.3. ESFR sprinklerberendezés esetén vizsgálni kell a hő- és füstelvezetés aktiválásának módját, a sprinklerfejek és a füstkötényfal, füstelvezető nyílások elhelyezkedését, valamint – ha a helyszíni szemle időpontjában vizsgálható – a tárolás módját, jellemzőit.

2.3. Nyitott szórófejes berendezés vizsgálata

2.3.1. A szűrőpróbaszerű vizsgálat a berendezés tartalék áramforrásról való működése közben az alábbiakra terjed ki:

- a) szórófejek kiosztása, a környezet oltóanyag kiáramlását nem korlátozó kialakítása,
- b) szivattyóműködés (ha van rá mód, szórófejen keresztüli vízelvezetéssel),
- c) automatikus és kézi oltásindítás,
- d) víz-, sűrítettlevegő- és elektromos energiaellátás biztosítottsága,
- e) átjelzések a tűzjelző központra (mindegyik fajta átjelzésből 1 db): tűzjelzésként megjelenő oltásaktiválódás (1 db oltásjelzés), hibajelzések (mindegyik fajta jelzésből 1 db),
- f) cső-, illetve kábelátvezetések tűzgátló tömítése,
- g) tápellátó kábelezés tűzhatás elleni védelme.

2.3.2. A 2.3.1. pontban felsoroltakon túl vizsgálni kell az oltóközpont kialakítását, elhelyezését, határoló szerkezeteit.

2.4. Gázzal és aeroszollal oltó berendezés vizsgálata

2.4.1. A szűrőpróbaszerű vizsgálat a berendezés tartalék áramforrásról való működése közben az alábbiakra terjed ki:

- a) fűvókák, szórófejek kiosztása, a környezet oltóanyag kiáramlását nem korlátozó kialakítása,
- b) oltásvezérlés működése és a késleltetés ellenőrzése megfelelő módon, pl. kontrolllámpával, mérőműszerrel ellenőrizve (kézi oltásindítással, illetve érzékelőről 1-1 próba, utóbbi esetben az esetleges kettős függés, illetve késleltetés figyelembe vételével),
- c) oltástiltás (kézi oltástiltással 1 próba);
- d) hibajelzés (mindegyik fajta hibából 1 jelzés: érzékelőhiba, táphiba, a határoló szerkezetek nyitott állapota, stb.),
- e) átjelzések a tűzjelző központra és azok helyes megjelenítése (mindegyik fajta átjelzésből 1 db.),
- f) vezérlések működése, késleltetése, a jelzés helye és a vezérelt eszközök közötti összefüggés helyes megvalósulása (valamennyi vezérlési funkciót – funkcionként legalább 1-1 vezérelt eszköznél – le kell próbálni),
- g) a védelem kiterjedése és a védelemből kihagyott terek elválasztása (határoló szerkezetek folytonossága, nyílászárók csukódása, szellőzés).

2.4.2. A 2.4.1. pontban felsoroltakon túl vizsgálni kell az alábbiakat:

- a) a belső riasztás (hang/hang-fényjelzők) működése,
- b) az oltógáz jelenlétére, a helyiség elhagyásának szükségességére figyelmeztető feliratok (helyiség bejáratánál, illetve a helyiségben),
- c) tartalék oltóanyag biztosítása,
- d) a helyiség légtömörség vizsgálatáról készült dokumentáció.

2.5. Szén-dioxiddal oltó berendezés vizsgálata

2.5.1. A szűrőpróbaszerű vizsgálat a berendezés tartalék áramforrásról való működése közben az alábbiakra terjed ki:

- a) fűvókák, szórófejek kiosztása, a környezet oltóanyag kiáramlását nem korlátozó kialakítása,
- b) oltásvezérlés működése és a késleltetés ellenőrzése megfelelő módon, pl. kontroll-lámpával, mérőműszerrel ellenőrizve (kézi oltásindítással, illetve érzékelőről 1-1 próba, utóbbi esetben az esetleges kettős függés, illetve késleltetés figyelembe vételével),
- c) oltástiltás (kézi oltástiltással 1 próba),
- d) hibajelzés (mindegyik fajta hibából 1 jelzés: érzékelőhiba, táphiba, a határoló szerkezetek nyitott állapota, stb.),
- e) átjelzések a tűzjelző központra és azok helyes megjelenítése (mindegyik fajta átjelzésből 1 db.),
- f) vezérlések működése, késleltetése, a jelzés helye és a vezérelt eszközök közötti összefüggés helyes megvalósulása (valamennyi vezérlési funkciót – funkcióként legalább 1-1 vezérelt eszköznél – le kell próbálni),
- g) a védelem kiterjedése és a védelemből kihagyott terek elválasztása (határoló szerkezetek folytonossága, nyílászárók csukódása, szellőzés).

2.5.2. A 2.5.1. pontban felsoroltakon túl vizsgálni kell az alábbiakat:

- a) a belső riasztás (hang/hang-fényjelzők) működése,
- b) az oltógáz jelenlétére, a helyiség elhagyásának szükségességére figyelmeztető feliratok (helyiség bejáratánál, illetve a helyiségben),
- c) tartalék oltóanyag biztosítása,
- d) helyiség légtömörség vizsgálatáról készült dokumentáció.

2.6. Füstpróba megtartása

2.6.1. Indokolt esetben a helyszíni szemle keretében a berendezés valamelyik funkciója ellenőrizhető füstpróba megtartásával (pl. érzékelő helyes elhelyezése, jelzési késedelem mértéke, stb.).

2.6.2. A füstpróba lefolytatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni és célszerű videofelvételt készíteni. A jegyzőkönyvben legalább az alábbiakat rögzíteni kell:

- a) a próba kezdete és vége (óra, perc),
- b) a próba célja,
- c) a próba helye, a környezet próbát, füstterjedést befolyásoló jellemzői,
- d) a füstfejlesztő forrás jellemzői, hőmérséklete és helye,
- e) a füstfejlődés mértéke, a terjedés iránya,
- f) a próba megállapításai.